

Többdimenziós (multi-domain) műveleti konferencia 2019 (Essen)

A NATO Összhaderőnemi Légi Hadviselési Tudásközpontja (Joint Air Power Competence Centre – JAPCC) éves konferenciája 2019-ben a többdimenziós, ún. multi-domain műveletek (Multi-Domain Battle/Multi-Domain Operations) vizsgálatára vállalkozott.

1. ábra. A multi-domain műveletekben fontos szerepet játszó F-35 harci repülőgép szimulátora a JAPCC által szervezett konferencián

Az Essenben megtartott konferencián részt vett az MHTT Légierő Szakosztály két képviselője, Dr. Hegedűs Ernő Légierő Szakosztály elnök, illetve Dr. Hennel Sándor, a Légierő Szakosztály tagja. De hivatalból részt vett Norfolkból Dr. Mező András, t az MHTT Biztonságpolitikai Szakosztály is. A rekordszámú résztvevő mellett – 29 országból mintegy háromszázan vettek részt a konferencián – a rendezvénynek rangot adott annak témája is. Az aktualitást és a rendező szervezet munkájának növekvő elismertségét jelezte a nagy számban megjelent a NATO tudományos szervezetek képviselői is.

2. ábra. A konferencián megjelent AIRBUS cég prezentációja

A NATO Összhaderőnemi Légi Hadviselési Tudásközpontnak (Joint Air Power Competence Centre – JAPCC) Magyarország a 2005-ös megalapítása óta tagja. A NATO Légierő Kompetencia Központja rendszeresen kiad olyan tanulmányokat, amelyekben a NATO haderők légi haderőnemének képességeit elemzi. Emellett a JAPCC évente konferenciát szervez, amelynek 2019. évi témája a Multi-Domain Battle/Multi-Domain Operations (MDO) hadműveleti elmélet volt. Ez a 2018-tól érvényben lévő elmélet az amerikai Kiképzési és Doktrinális Parancsnokság által kidolgozott koncepció, mely szerint *a jövő hadszínterén többféle művelet folyik majd egyszerre*, a hagyományosnak vett (légi, szárazföldi, tengeri) katonai műveletek mellett *az űrhadviselés, illetve az információs- és kiberműveletek* is megjelennek. Az MDO elméletet dimenziókon átívelő integrált és együttműködő rendszerek jellemzik. Párhuzamos és egyidejű műveletek zajlanak a különféle dimenziókban, amelyek szinergikus hatást gyakorolnak egymásra.

3. ábra. A konferencián megjelent ipari résztvevők bemutató standjai

Az immár öt dimenzió szoros együttműködésén alapuló MDO hadviselés hálózatosan zajlik, az elektromágneses térben továbbított rendkívül nagy mennyiségű, valós idejű információra támaszkodva. Az MDO doktrína szinten kívánja, hogy a NATO-n belül meghatározzák a jövő hadviselésének irányait. A korábbi összefegyvernemi harc, FM-100-5 szabályzathoz (Air-Land Battle) és a hálózatközpontú hadviseléshez képest ebben az esetben egy olyan alkalmazási környezetet vízionál, ahol a szárazföldi, a vízi és a légi szegmensek mellé szoros együttműködőként kapcsolódik az űr és a kibertér is. Ezen elemek szoros hálózatba kötésével nagysebességű, valós idejű, adatok feldolgozásával a legjobb hatásfokú erő kifejtés, érdekérvényesítő képesség érhető el. Az MHTT Légierő Szakosztály konferencián megjelent képviselői egy tudományos folyóiratban megjelentetett szakkikkekben számolnak majd be részletesen a konferencia tapasztalatairól.